

Osigurala
CROATIA

UTEMELJ. 1884.

**OSIGURANJE
ODGOVORNOSTI
LUKA NAUTIČKOG
TURIZMA
U HRVATSKOJ
SUDSKOJ PRAKSI**

Maja Bosnić Tabain
Croatia osiguranje d.d.

Početak razvoja nautičkog turizma

- U svijetu se nautički turizam počeo razvijati od polovice 19. stoljeća
- Prve luke nautičkog turizma u RH grade se početkom 1960-ih godina 20. st., kada su izgrađene prve 4 luke nautičkog turizma (LNT)
- Tijekom '80-ih godina intenzivan razvoj nautičkog turizma vezuje se uz osnivanje i razvoj lanca luka nautičkog turizma ondašnjeg Adriatic Club Yugoslavia (ACY), a današnjeg Adriatic Croatia International Club d.d. (ACI d.d.)
- Paralelno s razvojem nautičkog turizma 1960-ih godina 20. st., pojavljuju se i prva osiguranja odgovornosti LNT, a pravi zamah dobivaju '80-ih godina 20. stoljeća

Početak razvoja ugovora o osiguranju od odgovornosti luka nautičkog turizma

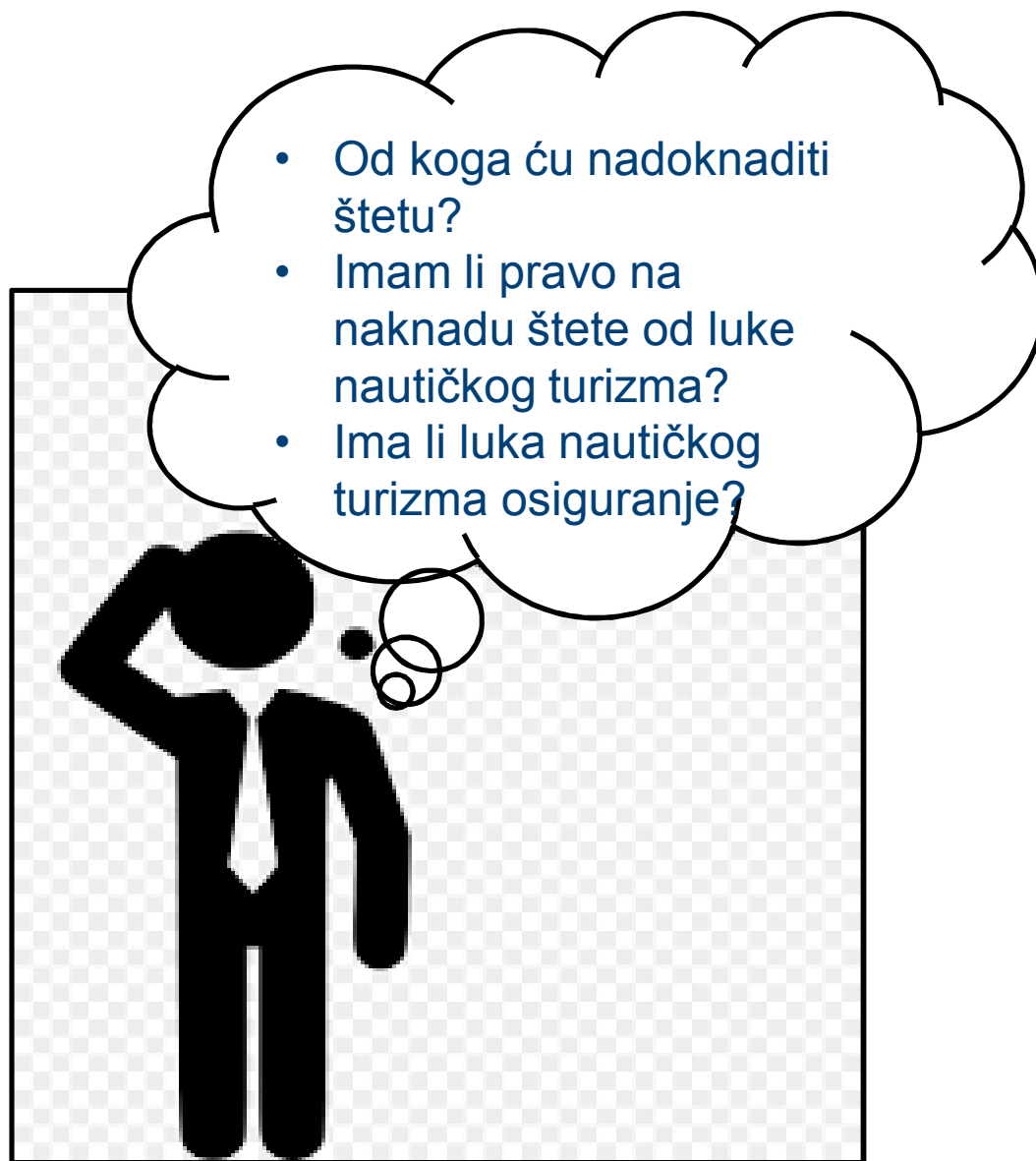
- '80-ih godina prošlog stoljeća Croatia osiguranje d.d. donosi prve cjelovite Uvjete za osiguranje LNT
- Ostali osiguravatelji na ovom tržištu su ih mahom slijedili
- Prvi uvjeti za osiguranje od odgovornosti luka nautičkog turizma nastali su kao izvedenica:
 - Ugovora o vezu
 - Uvjeta za osiguranje plovila - pomorskog kaska

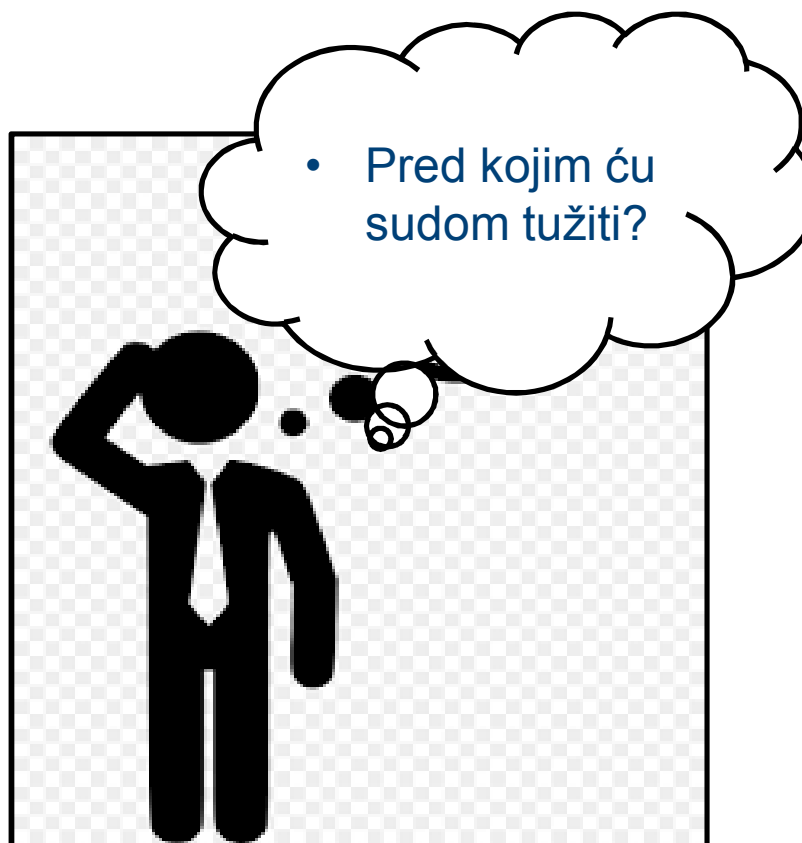

Poslij
e

Koji sud je nadležan?

ZPP – članak 34.

Općinski sudovi sude u prvom stupnju u svim drugim sporovima koji nisu u nadležnosti trgovačkih ili kojih drugih sudova.

ZPP – članak 34. b) točka 6.

Trgovački sudovi u parničnom postupku sude u prvom stupnju:

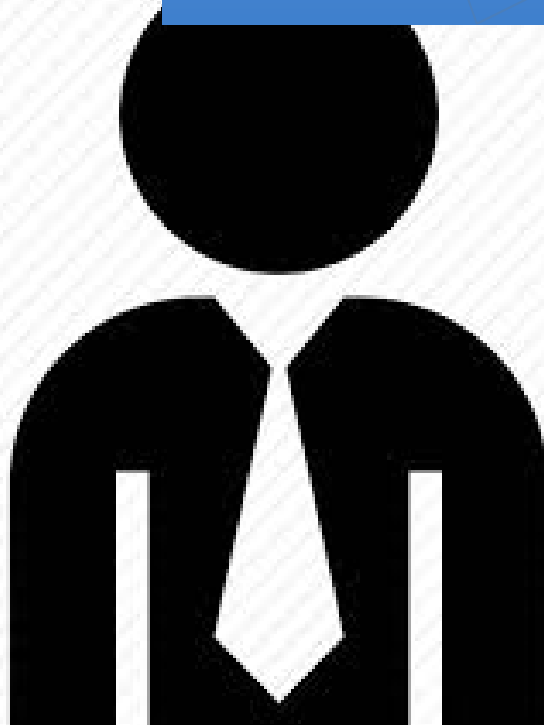
„(...)u sporovima koji se odnose na brodove i plovību na moru i unutarnjim vodama, te u sporovima na koje se primjenjuje plovibeno pravo (plovibeni sporovi), osim sporova o prijevozu putnika.”

Sentenca VTSRH

„...plovibeno pravo je širi pojam od Pomorskog zakonika, te obuhvaća više propisa koji između ostalog uređuju red u luci, razvrstaj luka, lučke djelatnosti kao i naknade za lučke djelatnosti. Tako primjerice Zakon o morskim lukama predstavlja dio plovibenog prava, te uređuje pitanje naknade za vez. Ugovor o vezu je poseban ugovor koji mora biti sukladan citiranim propisima, te se u rješenju tog spora primjenjuje plovibeno pravo.”

U parničnim postupcima
za naknadu s osnove
ugovora o vezu nadležan
je Trgovački sud.

Odgovornost luke nautičkog turizma u sudskoj praksi

Činjenično stanje:

- Korisnik veza je s lukom nautičkog turizma (LNT) sklopio Ugovor o korištenju veza u kojem između ostalog stoji da je LNT preuzela obvezu čuvanja plovila. Došlo je do provale u plovilo, te su otuđene brodske zalihe i opreme.
- Prema odredbi čl. 9. Ugovora LNT se obvezuje nadoknaditi štetu na vlasnikovoj uredno prijavljenoj opremi. U pogledu načina prijavljivanja opreme ugovorom je utvrđeno da će se prilikom prvog dolaska u LNT zajednički popisati oprema - popis inventara. Takav popis nije napravljen.
- Vlasnik tužbom potražuje naknadu štete na pokretnim stvarima za koje tvrdi da su ostale na plovilu, te naknadu štete zbog oštećenja samog plovila i dostavlja popis troškova.

Odgovornost luke nautičkog turizma u sudskoj praksi

Odluka VTSRH, Pž 3667/2002

„(...)U ovom slučaju postojanje ugovorne odgovornosti tuženika za štetu na pokretnim stvarima može se ocijeniti jedino polazeći od sadržaja tuženikove ugovorne obveze... Pretpostavka za obvezu naknade štete na opremi i inventaru je predaja popisa inventara. Takva lista niti pri prvom dolasku u LNT ni tijekom boravka plovila na čuvanju kod tuženika nije sačinjena. Ako dakle ugovor sadrži odredbe o ostavi plovila, nije moguće ugovor tako široko tumačiti da on obuhvaća kao ugovor i zalihe pića i hrane, te opremu koja nije ugrađena na plovilo, bez obzira što oprema eventualno predstavlja standardnu opremu.

S obzirom na to da bez valjanog ugovora o ostavi pokretnina nema ugovorne odgovornosti ostavoprimca, odgovornost za štetu zbog otuđenja pokretnina eventualno se može promatrati kroz pravila o izvanugovornoj odgovornosti za štetu. Prema odredbi čl. 12. Ugovora LNT se oslobađa zahtjeva za naknadu štete nastale uslijed krivnje trećih osoba. U ovom slučaju nema sumnje da nije tuženik nanio štetu tužitelju, jer je treća osoba provalila u plovilo i otuđila opremu.

Tužitelj u ovoj parnici nije dokazao ni ugovornu ni izvanugovornu odgovornost tuženika za eventualnu štetu.”

Odgovornost luke nautičkog turizma i njezina osiguravatelja

Činjenično stanje:

- Korisnik veza je s LNT sklopio Ugovor o korištenju veza u kojem, između ostalog, stoji da je LNT preuzela obvezu čuvanja plovila. Došlo je do krađe cijelog plovila iz LNT te korisnik veza solidarno potražuje od LNT i njezina osiguravatelja naknadu štete koju je pretrpio zbog krađe plovila.
- Članak 4. Ugovora o vezu kaže da se plovilo smatra predano na čuvanje kada je predana plovidbena dozvola i ključevi plovila.
- Korisnik veza propustio je predati plovidbenu dozvolu za plovilo.
- Jedan primjerak ključeva korisnik veza ostavio je u brodu.

Odgovornost luke nautičkog turizma i njezina osiguravatelja

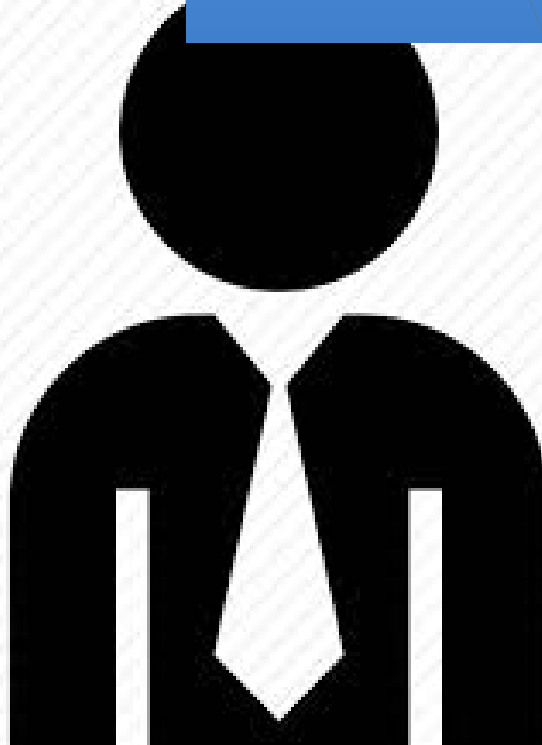
Odluka VSRH, Rev 244/2012

„(...)nižestupanjski sudovi ocjenjuju da tužbeni zahtjev tužitelja nije osnovan, jer je zbog nemarnosti tužitelja (vlasnika broda) brod nestao iz marine, te je stoga tužitelj isključivo odgovoran za nastanak štetnog događaja.”

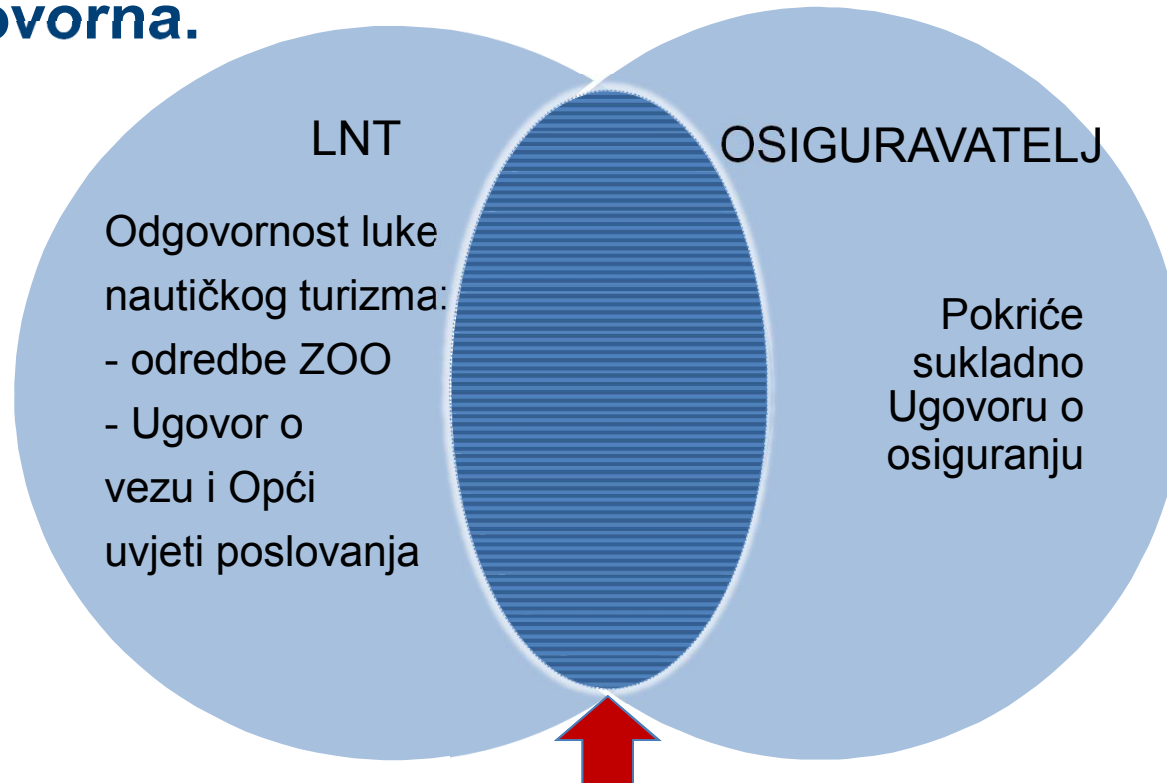
„(...)u konkretnom slučaju nije došlo do predaje broda na čuvanje, a zbog propuštanja predaje tužitelja navigacijske dozvole u marinu i zbog ostavljanja jednog primjerka ključeva u samom brodu (članak 4. Ugovora o vezu).”

„Imajući na umu navedeno činjenično stanje, ovaj sud prihvaća ocjenu nižestupanjskih sudova da tuženici nisu odgovorni u konkretnom sporu, te je stoga tužbeni zahtjev neosnovan.”

Obveza LNT za naknadu štete prema korisniku veza utvrđivat će se prema odredbama Ugovora o vezu: - čuvanje (ostava)/najam mjesta, da li je sačinjen popis inventara ili nije.

Da bismo mogli utvrditi za što je osiguravatelj u obvezi, moramo najprije utvrditi za što je LNT odgovorna.

Da bi šteta bila pokrivena osiguranjem, svi ovi uvjeti moraju biti zadovoljeni.

Osiguravatelj se obvezuje do osigurane svote nadoknaditi Osiguraniku sve iznose koje bi on bio dužan platiti iz svoje ugovorne i/ili izvanugovorne odgovornosti za štetu koja nastane uslijed obavljanja registrirane djelatnosti luke nautičkog turizma ako ona nije isključena iz pokrića.

Mogućnost direktne tužbe

- Može li oštećena osoba podnijeti direktni zahtjev osiguravatelju odgovornosti luke nautičkog turizma?
- Konkretno o primjeni materijalnog prava ovisi i pravo oštećene osobe da svoj odštetni zahtjev postavi direktno osiguravatelju odgovornosti LNT, odnosno pravo oštećenika da potražuje naknadu štete direktno od osiguravatelja.

Koji zakonski propis se primjenjuje na Ugovor o osiguranju?

Članak 923. ZOO-a Odsjek 27. navodi kako se:

- „(...) odredbe odsjeka neće primjenjivati na pomorska osiguranja, niti na druga osiguranja na koja se primjenjuju pravila o pomorskom osiguranju...”

Glavom IV. PZ-a koja nosi naziv Ugovor o pomorskom osiguranju, točnije člankom 684. propisano je kako se:

- „Odredbe ove glave PZ-a primjenjuju se i na osiguranje brodova (...), te na druga slična osiguranja ako su sklopljena prema policama ili uvjetima uobičajenim za pomorska osiguranja.”

Mogućnost direktne tužbe

Činjenični osnov:

- Osiguravatelj plovila je uputio regresni zahtjev prema osiguravatelju odgovornosti LNT, potražujući regresno naknadu štete na plovilu, koju je predmetno plovilo pretrpjelo zbog pada s dizalice u LNT.

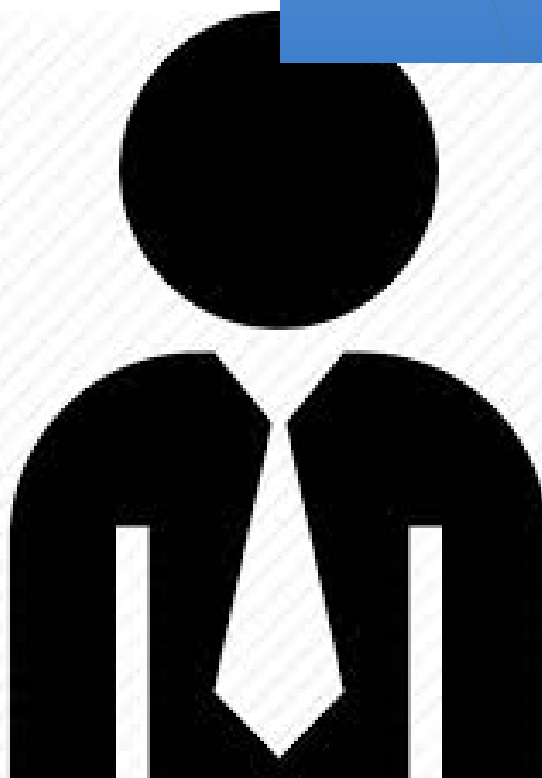
Pravomoćna Presuda Općinskog građanskog suda u Zagrebu:

„(...)Budući da je člankom 7. Pomorskog zakonika propisano da unutarnje morske vode obuhvaćaju luke i zaljeve na obali kopna i otoka, a štetni događaj se dogodio u luci nautičkog turizma, dok se zahtjev odnosi na štetu nastalu na brodu (jahti), sud zaključuje kako se na konkretni slučaju primjenjuju odredbe PZ-a.

Odredbom članka 743. stavkom 2. propisano je da oštećenik može zahtijevati isplatu navedene štete neposredno od osiguravatelja u slučaju kada se radi o **obveznom osiguranju i u slučaju odgovornosti za smrt i tjelesnu ozljedu člana posade broda**. Prema tome tužitelj u predmetnom slučaju u kojem se radi o ugovornom osiguranju odgovornosti nema pravo podnošenja izravne tužbe...”

Oštećeni nema
mogućnosti
direktnog zahtjeva
prema
osiguravatelju.

Umjesto zaključka

- Pitanje odgovornosti LNT za štetu koja je nastala oštećenom, nalazi se najvećim dijelom u području pravne praznine, odnosno oslonjeno je na ugovorom uređene odnose korisnika veza i luke nautičkog turizma
- Odnos oštećenog i osiguravatelja LNT se također nalazi najvećim dijelom u području pravne praznine, te je prvenstveno važno utvrditi postoji li odgovornost LNT ili ne
- Oštećeni najčešće potražuje naknadu štete od LNT
- Dođe li do sudskog spora u kojem je tužen i osiguravatelj LNT, ne radi se razlika između obveze osiguravatelja i obveze LNT, već se solidarno potražuje naknada štete od obojice u istom iznosu
- Donošenje novog Pomorskog zakonika trebalo bi donijeti veću pravnu sigurnost

Osigurala
CROATIA

UTEMELJ. 1884.

**Hvala
na pozornosti!**